

Ministerstwo Finansów

OPODATKOWANIE PRZYCHODÓW (DOCHODÓW) Z KAPITAŁÓW PIENIĘŻNYCH

www.mf.gov.pl

OPODATKOWANIE PRZYCHODÓW (DOCHODÓW) Z KAPITAŁÓW PIENIĘŻNYCH

Podatek dochodowy od osób fizycznych (zwany dalej PIT) płaci się w przypadku uzyskania przychodów z kapitałów pieniężnych. Do przychodów z kapitałów pieniężnych¹ zaliczamy w szczególności przychody (dochody) z:

- odsetek od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem środków pieniężnych związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą,
- odsetek i dyskonta od obligacji,
- tytułu udziału w funduszach kapitałowych,
- dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, których podstawą uzyskania są udziały (akcje) w spółce mającej osobowość prawną

— opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19%; w przypadku uzyskania ich na terytorium Polski podatek pobierany jest przez płatnika², oraz dochody z:

¹ Katalog przychodów zaliczanych do źródła „kapitały pieniężne” zawarty jest w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.).

² Na podstawie art. 41 ust. 4 ustawy zryczałtowany podatek dochodowy z tytułu stawianych do dyspozycji dochodów (przy-

- odpłatnego zbycia udziałów w spółkach mających osobowość prawną,
- odpłatnego zbycia papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych,
- z realizacji praw z pochodnych instrumentów finansowych

– które musimy sami wykazać w zeznaniu PIT-38 i opodatkować według 19% stawki podatku.

I. Przychody (dochody) kapitałowe opodatkowane za pośrednictwem płatnika w formie zryczałtowanej

Opodatkowaniu za pośrednictwem płatnika zryczałtowanym podatkiem dochodowym podlegają przychody (dochody) m.in. z odsetek od wkładów oszczędnościowych, z odsetek i dyskonta od obligacji, z tytułu udziału w funduszach kapitałowych, z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych - uzyskane na terytorium Polski. W takim przypadku płatnik pobiera zryczałtowany podatek w wysokości 19% uzyskanego przychodu (dochodu).

Uwaga! Przychodów (dochodów) opodatkowanych w formie zryczałtowanej nie łączy się z przychodami (dochodami) z innych źródeł.

chodów), wymienionych w art. 30a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U z 2010r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.) pobiera płatnik.

Przykład:

Podatnik założył roczną lokatę z oprocentowaniem 6% w skali roku. Na lokacie tej zdeponował 100 000 zł. Po roku otrzymał odsetki w wysokości 6000 zł.

Przychód z odsetek 6000 zł;

Podatek 19% x 6000 zł => 1.140 zł.

II. Opodatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych i udziałów w spółkach z o.o.

Uwaga! Dochodem z odpłatnego zbycia (np. sprzedaży czy zamiany) papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o. jest nadwyżka przychodu nad kosztami jego uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Dochód ten opodatkowany jest 19% stawką podatku.

Kiedy powstaje przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością?

Przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o. powstaje w momencie przeniesienia na kupującego własności papierów wartościowych (udziałów), przy czym przychodem są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane.

Jak obliczyć przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o.?

Przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o. uzyskany w roku podatkowym stanowi sumę przychodów z poszczególnych transakcji.

Uwaga! Jeżeli uzyskujemy przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych na terytorium Polski za pośrednictwem np. biura maklerskiego, to podmiot ten jest zobowiązany w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym przestać nam informację PIT-8C, zawierającą sumę przychodów uzyskanych przez nas za jego pośrednictwem.

Koszty uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o.

Koszty uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych (udziałów w spółkach z o.o.) określa się na dzień uzyskania przychodu co oznacza, że poniesione wydatki są kosztem uzyskania przychodu dopiero w momencie zbycia tych papierów (udziałów).

Kosztami uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych i udziałów

łów są wydatki na ich nabycie. Do kosztów w szczególności zaliczyć można: wydatki związane z obsługą rachunku przez biuro maklerskie (np. prowizje zapłacone przy kupnie i sprzedaży papierów wartościowych, opłaty związane z prowadzeniem lub założeniem rachunku inwestycyjnego, transferu papierów wartościowych), wydatki związane z zakupem papierów wartościowych bez pośrednictwa biura maklerskiego lub udziałów (np. opłaty notarialne), a także zapłacone odsetki i prowizje od kredytów na zakup papierów wartościowych lub udziałów.

Uwaga! Kosztami uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów są zapłacone odsetki i prowizje od kredytu, za który zostały nabyte te papiery lub udziały, przypadające proporcjonalnie na tę część kredytu, za którą faktycznie nabyliśmy papiery wartościowe lub udziały.

Przykład:

Podatnik zaciągnął kredyt w wysokości 100 000 zł na zakup 1000 akcji spółki X. Zapłacił prowizję w wysokości 1000 zł i odsetki 500 zł. Przy zakupie akcji była 60% redukcja, a więc zakupił 400 akcji za 40 000 zł. Przy odpłatnym zbyciu akcji spółki X do kosztów uzyskania przychodu będzie mógł zaliczyć:

1. z tytułu zapłaconej prowizji od kredytu:
 $40\ 000/100\ 000 * 1000\ \text{zł} \Rightarrow 400\ \text{zł}$,
2. z tytułu zapłaconych odsetek od kredytu:
 $40\ 000/100\ 000 * 500\ \text{zł} \Rightarrow 200\ \text{zł}$.

Jeżeli przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych uzyskaliśmy za pośrednictwem biura maklerskiego, to w otrzymanej informacji PIT-8C wykazane są również koszty uzyskania tego przychodu.

Uwaga! Biuro maklerskie wykazuje w informacji PIT-8C tylko te koszty, które są mu znane. Jeżeli ponieśliśmy inne wydatki związane ze zbywanymi papierami (udziałami), to w zeznaniu rocznym możemy te wydatki także uwzględnić.

Jeżeli w 2010 r. sprzedaliśmy akcje w celu umorzenia to w informacji PIT-8C biuro maklerskie nie wykaże przychodu z tego tytułu. Dochód z odpłatnego zbycia akcji w celu umorzenia podlegał opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym pobieranym przez płatnika.

Jak opodatkować dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o.?

Rozliczenia całości uzyskanych w danym

roku przychodów i ich kosztów dokonujemy po zakończeniu roku podatkowego w składanym zeznaniu podatkowym PIT-38. Zeznanie składa się do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Nie płacimy zaliczek na podatek w trakcie roku.

Uwaga! Jeżeli 30 kwietnia przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu do złożenia zeznania uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

W zeznaniu rocznym wykazujemy sumę uzyskanych w roku przychodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o. oraz sumę kosztów związanych z uzyskanymi przychodami. W terminie złożenia zeznania jesteśmy zobowiązani także wpłacić należny podatek.

Uwaga! Stratę wykazaną w zeznaniu będziemy mogli odliczyć od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o. w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, ale wysokość odliczenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty poniesionej przez nas straty.

III. Opodatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacji praw z nich wynikających

Dochody z odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych opodatkowane są tak samo jak dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o.

Przychód z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych powstaje w dniu określonym przez emitenta tych instrumentów. Dochód stanowi kwota uzyskana z rozliczenia instrumentu.

Dochody te także wykazujemy w zeznaniu rocznym PIT-38.

Dochodem z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych jest kwota uzyskana z rozliczenia instrumentu. Opodatkowujemy go 19% podatkiem dochodowym.

Uwaga! W przypadku uzyskania w roku podatkowym podlegających opodatkowaniu przychodów: z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o., pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, w zeznaniu PIT-38 sumujemy wszystkie te przy-

chody i sumujemy wszystkie koszty ich uzyskania. Różnica sumy przychodów i sumy kosztów ich uzyskania stanowi dochód lub stratę.

IV. Opodatkowanie przychodów (dochodów) z kapitałów pieniężnych uzyskanych za granicą

Do opodatkowania przychodów (dochodów) z kapitałów pieniężnych uzyskanych za granicą stosuje się umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Umowy te określają czy uzyskane przychody (dochody) podlegają opodatkowaniu w Polsce.

Zryczałtowany podatek od przychodów (dochodów) uzyskanych za granicą i podlegających opodatkowaniu w Polsce obliczamy sami i deklarujemy w jednym z zeznań rocznych (PIT-36, PIT-36L albo PIT-38). Od tego podatku odliczamy, przeliczoną na złote, kwotę podatku zapłaconego za granicą. Przychodów (dochodów) uzyskanych za granicą, opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym, nie łączymy z innymi przychodami (dochodami) wykazywanymi w zeznaniu rocznym.

Uwaga! Wysokość kwoty podatku zapłaconego za granicą, o którą można pomniejszyć zryczałtowany podatek od przychodów (dochodów) uzyskanych za granicą – co do zasady – nie może przekroczyć kwoty podatku ob-

liczonego od tych przychodów (dochodów) przy zastosowaniu stawki 19%.

Natomiast dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. i z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, uzyskane za granicą, a stosownie do postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania podlegające opodatkowaniu w Polsce, jesteśmy obowiązani wykazać i opodatkować w zeznaniu PIT-38 łącznie z innymi dochodami.

V. Przychody (dochody) z kapitałów pieniężnych, które nie są opodatkowane

Nie płacimy podatku od uzyskanych dochodów z kapitałów pieniężnych:

- z odpłatnego zbycia nabytych przed 1 stycznia 2003 r. obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych po 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego po 1 stycznia 1997 r.,
- z odpłatnego zbycia papierów wartościowych nabytych przed 1 stycznia 2004 r. i dopuszczonych do publicznego obrotu papierami wartościowymi na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym pozagiełdowym wtórnym obrocie publicznym³,

³ Art. 19 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych in-

- z realizacji praw wynikających z papierów wartościowych nabytych przed 1 stycznia 2004 r.,
- z tytułu udziału w funduszach kapitałowych, jeżeli jednostki uczestnictwa zostały nabyte przed 1 grudnia 2001 r.,

a także od przychodów z kapitałów pieniężnych⁴:

- z odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na terminowych lokatach bankowych (lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania), jeżeli lokaty te zostały założone przed 1 grudnia 2001 r. oraz umowy na ich założenie nie były zmieniane, przedłużane lub odnawiane po tym dniu, a także nie zostały rozwiązane, lub nie został z nich wypłacony kapitał przed upływem okresu, na który zostały zawarte,
- z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych (np. obligacji) wyemitowanych przez Skarb Państwa lub przez jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli te papiery wartościowe zostały nabyte przed 1 grudnia 2001 r.,
- z odsetek od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji emitowanych przez jednostki

nych ustaw (Dz. U. Nr 202, poz. 1956, z późn. zm.).

⁴ Wszystkie zwolnienia zawarte są w art. 21 ust. 1 oraz art. 52 i 52a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U z 2010 r. Nr 51, poz. 307, z późn. zm.).

samorządu terytorialnego, w części odpowiadającej kwocie odsetek zapłaconych przy nabyciu tych papierów wartościowych od emitenta.

Broszura ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

Z tel. stacjonarnego:

0 801 055 055

Z tel. komórkowego:

(22) 330 0330

www.kip.gov.pl